

SOMOGY MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
MARCALI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

Jóváhagyom!
Kaposvár, elektronikus bélyegző szerint

Wéber Antal tű. dandártábornok
igazgató

T Á J É K O Z T A T Ó
A Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség
2020. évi
tevékenységéről

Felterjesztem:
Marcali, elektronikus bélyegző szerint

Greffer József tű. ezredes
kirendeltségvezető

I. A MARCALI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG ILLETÉKESSÉGI TERÜLETÉNEK SAJÁTOSSÁGAI ÉS EBBŐL ADÓDÓ CÉLOK, FELADATOK

A tüzesetek és műszaki mentések számának alakulását elsősorban az időjárási viszonyok befolyásolják a tapasztalatok szerint.

A téli hónapokban megváltozott útviszonyokra kellett felkészülni a Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség (a továbbiakban: Kirendeltség) illetékességi területén. Az áthaladó M7-es, 7-es, 68-as, 61-es, 76-os közutak, illetve a Nagykanizsa-Budapest vasútvonal a balatonszentgyörgyi csomóponttal kiemelt figyelmet igényelt.

A tavaszi hónapokban a kerti zöldhulladék égetése és az avartüzes, nádastüzes időszak jelentkezett.

Csapadékos tavasz esetén a hóolvadással együtt a belvizek megjelenésére kellett számítani főleg a Balaton parton. Általában jellemző a „medárdi” időszakban a jelentős mennyiségű csapadék okozta belvíz. 2020-ban a járás déli részét érintette a nyári villámárvíz.

Szeptember, október hónapban a betakarítással kapcsolatos események határozták meg a káresetek alakulását.

Október, november hónapban megjelentek a fűtési szezon kezdetével kapcsolatos események, a mindenszentekkor gyertyagyújtásból következő káresetek, illetve a közlekedésben a köd és a csúszós útburkolat miatt bekövetkező balesetek.

Az őszi időszakban ismételten megnövekedett a kerti zöldhulladék-égetések és az erdei vágástéri hulladék égetések száma.

A Kirendeltség illetékességi területén gondolni kell az idegenforgalmi hatásokra is, részben a Balaton parton megsokszorozódott látogatószám tekintetében, részben a területen áthaladó útvonalak M7, 7-es, 68-as, 61-es 76-os megnövekedett forgalmából adódóan (kirándulók, nyaralni utazók, külföldi vendégmunkások tranzitútvonala). Tárgyévben a járványhelyzet miatt a helyi turizmusból kialakuló tömegek domináltak.

A nyári időszakhoz kapcsolódnak a települések nyári rendezvényei, amelyek 2020-ban nagyrészt elmaradtak a járványhelyzet miatt.

A nyári hónapokban jellemző a hőség kialakulása, ami a kiemelt üdülőkörzet révén különös odafigyelést igényel.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek tekintetében az önálló beavatkozó képesség megszerzésének irányába történt fejlesztés, volt a cél.

A tájékoztató időszakában a polgári védelmi szakterületen a települések öngondoskodó képességének növelése volt továbbra is a kiemelt cél. Ütemterv alapján folytatta a Kirendeltség a polgári védelmi szervezetek és a települési közbiztonsági referensek továbbképzését, ellenőrizte a kockázati helyszíneket, biztosította egy esetleges védekezés során felhasználható adatbázisok naprakészségét, végrehajtotta a települési szintű önkéntes mentőszervezetek újraminősítését.

Iparbiztonsági szakterületen a veszélyes áruk közúti és vasút szállításának hatósági kontrollja volt a kiemelt feladat 2020-ban. A közúti ellenőrzések során elsősorban az M7-es autópályán, a vasúti ellenőrzések tekintetében Gyékényesen és Balatonszentgyörgy állomásokon kísérte figyelemmel a Kirendeltség a szállítás szabályszerűségét.

A Kirendeltség illetékességi területén egy küszöbérték alatti veszélyes üzem működik, amely Marcaliban található.

Hulladékszállítás terén folyamatos volt a kapcsolattartás a településekkel és az illetékességi területen szolgáltatást nyújtó gazdálkodó szervezetekkel.

II. A KITŰZÖTT CÉLOK ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN VÉGZETT KATASZTRÓFAVÉDELMI TEVÉKENYSÉG

1. Tűzoltósági szakterület

A Kirendeltség szakmai feladatait a Marcali Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság, (továbbiakban: Marcali HTP) Böhönye Önkormányzati Tűzoltóság (továbbiakban: Böhönye ÖTP), valamint 9 tűzoltó egyesület (Balatonkeresztúr-Balatonmárfiafürdő, Böhönye, Buzsák, Fonyód, Kéthely, Nagyszakácsi, Öreglak, Somogyszentpál, Somogyvár) szakmai felügyeletével és irányításával látja el

A Kirendeltség illetékességi területén a Keszthelyi Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság, valamint a Nagykanizsai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság is rendelkezik elsődleges működési területtel.

a) Tűzoltósági szakterület mentő tűzvédelmi feladatai:

A tűzoltósági szakterület mentő tűzvédelmi feladatainak 2020. évi alakulását a tűzoltóparancsnoki beszámoló tartalmazza részletesen.

b) Kéménytűz, CO szivárgás káresetekkel kapcsolatos feladatok:

A Kirendeltség illetékességi területén 11 kéménytűz következett be 2020-ban, és CO szivárgásos káresemény nem volt, ami javuló tendenciát mutat. Minden esetben hatósági ellenőrzést folytattunk le a helyszínen, valamint értesítettük a kéményseprő ipari szervet is.

c) Szakmai felügyeleti tevékenység, ellenőrzések:

A Marcali HTP-n 2020. év során **103** alkalommal hajtottunk végre ellenőrzést, céllenőrzéseket, valamint szemlék formájában. Az ellenőrzések során ellenőrző gyakorlatokat, helyismereti gyakorlatokat és szituációs gyakorlatokat, munkára képes állapotot, képzést, napirendet, rezsim előírások betartását vizsgálták az ellenőrök.

Kirendeltségi ellenőrző gyakorlatot szerveztünk Csömenden a települési Polgári védelmi parancsnokság, valamint az önkormányzat bevonásával.

A Kirendeltségen végrehajtott ellenőrzések száma **37** volt a tárgyidőszakban, ami a Hatósági Osztály tevékenységének ellenőrzésén kívül a szolgálatellátás különböző területeit érintette, beleértve a munkára képes állapot ellenőrzését is.

d) Önkéntes tűzoltó egyesületekkel kapcsolatos feladat

Az önkéntes tűzoltó egyesületek részére 2020-ban kiírt pályázatok beadása során szakmai segítséget nyújtott a Kirendeltség az illetékességi területén működő egyesületek részére. Célunk az egyesületek fejlesztése, lehetőség szerint az önálló beavatkozó képesség elérése az úgynevezett „fehér foltokon” működő tűzoltó egyesületek tekintetében.

A tűzoltó egyesületeket érintő szakmai anyagokról a Kirendeltség folyamatos tájékoztatást adott az egyesületek részére.

e) A tavaszi és nyári vegetációtüzek megelőzése:

A megelőzés jegyében „Erdő és vegetációtüzek megelőzése” címmel konferenciát szerveztünk (2020. februárban), amelyre meghívtuk környezetvédelmi hatóság, földhivatal, Nemzeti Park Igazgatóságok, rendőrség, erdészeti igazgatóság szakembereit.

Folyamatosan aktualizáltuk az önkormányzatok avar, kerti hulladékégetés adatbázisát a közbiztonsági referensek bevonásával.

A vegetációtüzek megelőzése érdekében a közbiztonsági referensek bevonásával felmértük a települések belterületein lévő elhanyagolt, gazos területeket, majd intézkedtünk azok megtisztítására.

A szabadterületi tüzek megelőzése tekintetében tárgyévben is eredményesen együttműködött a Kirendeltség a Marcali Rendőrkapitánysággal.

A korábbi évekhez képest a járványveszély miatt a mezőgazdasági munkák során bekövetkező tüzesetek megelőzése érdekében „Mezőgazdasági termények betakarítási munkáinak tűzvédelme” nevű konferencia nem került megtartásra, helyette tűzvédelmi tájékoztató anyag került összeállításra a mezőgazdasággal foglalkozó, betakarításban résztvevő cégek részére, mely elektronikus úton kiküldésre került részükre.

f) Tűzvédelmi felvilágosítás

A személyes kontaktot jelentő rendezvények a járványhelyzet beköszöntét követően elmaradtak, így az online formájú tájékoztatás felvilágosítás került előtérbe (pl. Interaktív tűzvédelmi teszt népszerűsítése által történő tüzmegeelőzési ismeretek fejlesztése az iskoláskorúak, valamint a lakosság körében. Társasházak napja.).

A szabadtéri nyári rendezvények vonatkozásában a közbiztonsági referensek bevonásával felmértük a települések rendezvényeit, melyek a járvány-veszély miatt csekély számban kerültek megtartásra.

2. Polgári védelmi szakterület

a) Veszélyelhárítási tervezés

A beszámoló időszakában megtörtént a veszélyelhárítási tervek pontosítása, bővítése a kidolgozásuk óta eltelt időszak eseményei révén szerzett tapasztalatok alapján azon települések vonatkozásában, amelyeket érintettek az események. A pontosítások a Kirendeltség összesített, illetve a Marcali Járás veszélyelhárítási tervkivonatában is megtörténtek.

Szeptember 30-ig megtörtént a települések besorolásának felülvizsgálata, változtatást a járás polgármesterei nem kezdeményeztek az illetékességi területen újabb kockázati tényező nem jelentkezett, illetve nem szűnt meg.

A Kirendeltség veszélyhelyzet kezelő helyiségében a fent említett dokumentumok, illetve egy esetleges Helyi Védelmi Bizottsági operatív tevékenység során szükséges dokumentumok települési bontásban elérhetőek.

b) Polgári védelmi adattár

Az adattár frissítése, illetve kiegészítése folyamatos. Az elkészített határozatokon lévő elérhetőségek ellenőrzése megtörtént, szükség esetén módosításra kerültek az elérhetőségi adatok a közbiztonsági referensek bevonásával. A téli felkészülés során szűrőpróbaszerűen újra ellenőrzésre kerültek az elérhetőségek.

c) Mentőcsoportok

Önkéntes települési mentőcsoportok

A 2020. évi célkitűzés már a mentőcsoportok létszámának megtartása és újraminősítésük volt.

A Marcali Járásban 19 településen összesen 210 fővel állnak rendszerben a felkészített települési mentőcsoportok.

Önkéntes járási mentőcsoport

A járási mentőcsoport 2020. évi létszáma 48 fő volt.

d) Közösségi szolgálat

A 2019/2020 tanévre a Kirendeltség a *Berzsenyi Dániel Gimnázium, Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégiummal, a Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiummal a Siófoki SZC Marcali Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájával* valamint a *Zalaegerszegi SZC Keszthelyi Asbóth Sándor Szakgimnáziuma Szakközépiskolája és Kollégiumával* kötött együttműködési megállapodást.

A Kirendeltség ütemterv alapján minden hónapban legalább 5 napot jelölt ki az iskolások számára. Közösségi Szolgálat végrehajtására a tavaszi és őszi járványhelyzetben nem került sor.

A tanév vége előtt megkezdődtek a nyári 35 órás tűzoltó tanfolyam előkészületei, amelyen 24 fő diák vett részt. A 2020/2021-es tanév kezdetén a Kirendeltség értékelte a közösségi szolgálatteljesítést az iskolaigazgatókkal és a tankerületi igazgatóval. Megtörtént az együttműködési megállapodások felülvizsgálata, az oktatási intézmények megkeresése és az érintett diákok tájékoztatása a katasztrófavédelem nyújtotta lehetőségekről. A járvány miatt egy helyi sajátosságokat tartalmazó digitális anyagot készítettünk, amit a tanárok le tudtak vetíteni, így személyes részvétel elkerülhető volt.

e) Polgári védelmi felkészítés:

A Kirendeltség a tavaszi és őszi járványhelyzetben kívüli időszakban 8 településen (158 fő részére) hajtott végre a beszámoló időszakában polgári védelmi továbbképzést. Az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt négy település polgári védelmi szervezetei vonatkozásában vezetőképzést tartottunk. A felkészítések a megalakított polgári védelmi szervezetek megfelelő ismeretanyaggal történő felvértezését szolgálták, a települések öngondoskodó képességének minél hatékonyabb megvalósítása érdekében.

A polgári védelmi felkészítések során minden esetben riasztási gyakorlatra is sor került. A riasztási gyakorlatok megfelelő minősítést kaptak. A kirendeltségi ellenőrző gyakorlatok során is ellenőrzésre került a polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek felkészültsége.

A közoktatásban köznevelésben résztvevők felkészítését a járványhelyzet behatárolta.

A lakosság felkészítése az előző évekhez hasonlóan történt, főleg tájékoztató anyagok közzétételével helyben szokásos módon, beleértve az avartüz, kéménytűz és CO mérgezés megelőzésére vonatkozó tájékoztató felhívást.

A polgármesterek, jegyzők felkészítését írásos anyag kiküldésével a közbiztonsági referensek bevonásával végrehajtottuk.

A közbiztonsági referensek éves felkészítése is megtörtént június hónapban.

f) Marcali Helyi Védelmi Bizottság (a továbbiakban: Marcali HVB)

A Marcali HVB elnökével gördülékeny a munkakapcsolat. A 2020 évben két soros ülése volt a Marcali HVB-nek, soron kívüli ülés nem volt. A gyakorlatokon a Marcali HVB elnöke is részt vett. A tárgyévi események során folyamatos volt a kapcsolattartás a Marcali HVB elnökével, de operatív tevékenységre nem volt szükség.

g) Kockázati helyszín ellenőrzések

Belterületi vízelvezetők

2020. évben a Kirendeltség 35 bel- és külterületi vízelvezető ellenőrzését hajtotta végre.

Az ellenőrzések leginkább a belterületi árkokra koncentráltak, ahol nagytöbbségben megfelelő a gondozottság.

Külterületi vízelvezetők esetében is jelentős javulás fedezhető fel amióta a Vízügyi Igazgatóságok kezelik, itt a közmunka program bevonásával lett hatékonyabb a karbantartási feladat. A járás déli részét érintő villámárvízvet követően soron kívüli ellenőrzéseket tartottunk az esetleges feliszapolódásból adódó problémák feltárása érdekében.

Szabadtéri parlag területek

2020. évben a Kirendeltség 77db szabadtéri gázos terület ellenőrzését hajtotta végre. A tavaszi száraz időjárás során keletkező tüzek megelőzése érdekében a településeken belüli belterületi telkek esetében a települési jegyzőket kerestük meg, hogy mérjék fel az elhanyagolt területeket és a szükséges intézkedést tegyék meg a rendbetételre, valamint a Kirendeltség hatósági osztálya is végrehajtotta a megfelelő hatósági intézkedéseket.

Lakosságriasztó berendezések

A tájékoztató időszakában felmérésre kerültek több településen is a lakosságriasztó berendezések. A berendezések kulcsai a közbiztonsági referensek jóvoltából rendelkezésre állnak.

Veszélyes fák, fasorok

2020. évben a Kirendeltség 10 alkalommal hajtotta végre veszélyes fák, fasorok ellenőrzését. A veszélyesnek ítélt fák 4 esetben az önkormányzatok jegyzőin keresztül gondozásra, vagy eltávolításra kerültek.

Téli felkészüléssel kapcsolatos ellenőrzések

Pontosítottuk a településeken kijelölt melegedő- és befogadó helyeket illetve elhelyezési lehetőségeket valamint az üzemeltetést biztosító személyek elérhetőségeit.

Pontosítottuk a településeken lebiztosított erőgépek üzemképességét az üzemeltetést biztosító személyek elérhetőségét.

A Magyar Közút NZrt. Marcali Üzemmnökség vezetőjével egyeztettük a kockázati helyszínek tekintetében a téli közlekedési viszonyokra történő felkészülés keretein belül a hófogóhálók kihelyezéséről, érdesítő anyag kihelyezéséről.

Vízügyi ellenőrzések

A Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság feladatszabása alapján a Marcali Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2020. évben vízügyi felügyeleti ellenőrzéseket hajtott végre, a katasztrófavédelmi megbízott és a polgári védelmi felügyelő által, 3 esetben.

Az ellenőrzéseket egy ütemben, 2 témakörben (szennyvíz, öntözés) hajtottuk végre.

h) Káresetekkel kapcsolatos lakosságvédelmi feladatok

A tárgyév február, augusztus, október és december hónapjában került sor káresetekkel kapcsolatos lakosságvédelmi feladatokra Somogyzsítfán, Kéthelyen, Tásán, Niklán és Marcaliban. Az érintett lakosság ideiglenes elhelyezését általában sikerül megoldani rokonoknál, szomszédoknál. Amennyiben erre nem volt lehetőség, akkor a település polgármesterén keresztül szerveztük meg az ideiglenes elhelyezést.

3. Iparbiztonsági szakterület

a) Veszélyesáru-szállítás

A Kirendeltség illetékességi területének elhelyezkedéséből adódóan a veszélyesáru-szállításra használt főbb közúti közlekedési utak az M7-es autópálya a 7-es, 76-os, 68-as

számú főutak. Az ellenőrzési helyszíneket ennek megfelelően alakította ki a Kirendeltség, ahol a társhatóságokkal és önállóan közúti ellenőrzéseket végzett.

Az ellenőrzés alá vont **190** járműből **56** tartozott a közúti veszélyesáru-szállításra vonatkozó jogszabály hatálya alá. A 56 jármű ellenőrzése során 8 jármű esetében 12 szabálytalanságot tártak fel az ellenőrök. A szabálytalan szállítást végzőkkel szemben eljárást kezdeményezett az I. fokú hatósági jogköröket gyakorló szerv.

ADR telephely ellenőrzést **8** alkalommal végeztünk. Az ellenőrzött telephelyek megfeleltek az előírásoknak.

A Kirendeltség iparbiztonsági végzettséggel rendelkező szakemberei Gyékényes vasútállomáson vettek részt a veszélyes áruk vasúti szállításának ellenőrzésében, ahol a **615** ellenőrzött vasúti járműből **157** tartozott a vasúti veszélyesáru-szállításra vonatkozó jogszabály hatálya alá.

b) Veszélyes üzem feladat

Veszélyes üzemet **5** alkalommal ellenőriztünk 2020-ban.

a) üzemazonosítási szemle **4** db

b) súlyos káresemény-elhárítási terv gyakorlat ellenőrzés (részleges gyakorlat) **1** db

A Kirendeltség illetékességi területén egy súlyos káresemény-elhárítási terv készítésére kötelezett üzem található, alsó és felső küszöbértékű üzem nincs.

c) Létfontosságú rendszerek védelme feladat

A létfontosságú rendszerekkel és létesítményekkel kapcsolatban folyamatos a felkészülés. A szakterület figyelemmel kíséri a megjelenő ágazati szabályozást tartalmazó kormányrendeleteket és a hatósági/szakhatósági eljárás végrehajtásának módját tartalmazó belső szabályozókat. 2020-ban **1** db szakhatósági állásfoglalás került kiadásra. KIV káreseti szemlét közművezeték átvágás miatt **3** alkalommal hajtottunk végre.

d) Hulladékgazdálkodás

A Kirendeltség illetékességi területéhez tartozó **37** település hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződése érvényes volt 2020-ban valamelyik közszolgáltatóval.

A közszolgáltatási szerződések lejáratát idejét folyamatosan ellenőrizzük, illetve nyomon követtük a szolgáltató tevékenységét.

4. Integrált katasztrófavédelmi hatósági feladatok

Az integrált katasztrófavédelmi hatósági feladatok célja a jogkövető magatartás minél hatékonyabb elérése ezzel a közbiztonság minél magasabb szintű biztosítása.

A nyilvántartott létesítmények tekintetében a tűzvédelmi osztályba sorolástól függően végrehajtottuk a soros tűzvédelmi átfogó ellenőrzéseket.

Kiemelten kezeltük a szabadterületi tüzek megelőzését.

Tárgyidőszakban **64**db szakhatósági megkeresés érkezett a Kirendeltséghez.

III. A 2021. ÉV KATASZTRÓFAVÉDELMI FELADATAI

1. A járványhelyzetben biztosítani a katasztrófavédelmi feladatok folyamatos végrehajtását, főleg a személyi feltételek meglétét.
2. A Kirendeltség illetékességi területén működő önkéntes tűzoltó egyesületek továbbképzése, technikai fejlődésük további támogatása.
3. A mentőszervezet továbbképzése.

4. A kéménytűzes és CO mérgezéses esetek csökkentése érdekében tovább folytatni a lakosságtájékoztatást, kiemelten a nehézsorsú lakosság körében.
5. A halálesetes lakóháztűzek megelőzése érdekében tovább folytatni a lakosságtájékoztatást.
6. A parlag területekkel – mint vegetációtűz kockázati helyszínekkel – kapcsolatban az avartűzek csökkentése érdekében a feltáró tevékenység folytatása a közbiztonsági referensek bevonásával. A kerti zöldhulladék égetéssel kapcsolatos szabályok megismertetése és betartásuk előmozdítása a lakosság körében.
7. A polgári védelmi területen a köteles polgárvédelmi szervezetek továbbképzési időszaka folytatódik.
8. Az általános- és középiskolás tanulók felkészítése a tudatos felnőtté formálásuk elősegítése.
9. A lakosság felkészítése terén a felkészített közbiztonsági referenseken keresztül kell aktív lakosságtájékoztatási munkát végezni.
10. A képzéseket követően a polgári védelmi gyakorlatok területén az elméleti ismeret elmélyítése, a valós élethelyzetekre történő felkészülés a cél.
11. A kockázati helyszínek ellenőrzését az érvényben lévő szabályozó alapján készített több éves ütemterv szerint tovább kell folytatni.
12. A közösségi szolgálat népszerűségének fokozása érdekében 35 órás tűzoltó alaptanfolyamot kell szervezni a középiskolások részére, így idővel be tudnak kapcsolódni településükön az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységébe, akár a megelőző katasztrófavédelmi munkába a tudásuk révén.
13. A téli időjárás okozta, a feladatok eredményes és hatékony végrehajtása az időjárási események függvényében.
14. Az iparbiztonság területén 2021-ben a veszélyes anyag szállítás és veszélyes üzemek hatósági kontrollján kívül a hulladékszállításra, a létfontosságú rendszerek megbízható működésének elősegítésére irányul a figyelem.
15. Feladat a közbiztonsági referensi rendszer fejlesztése, a fluktuáció következtében az új referensek, felzárkóztatása.
16. A polgári védelmi adattár fejlesztése és naprakész adatokkal történő feltöltése folyamatos feladat, a települési közbiztonsági referensek közreműködésével.
17. Az integrált katasztrófavédelmi hatósági tevékenység fejlesztése, a veszélyhelyzetek tudatos megelőzése a tűzoltóságok, önkéntes tűzoltó egyesületek és a közbiztonsági referensek bevonásával.

A fentiekben megfogalmazott fő célkitűzések megvalósításán dolgozik a Kirendeltség 2021-ben, igazodva a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság 2021. évi munkaprogramjában meghatározottakhoz.

Marcali, *elektronikus bélyegző szerint*